

Een beheerplan borgt het golfbaanontwerp

Terwijl in Cromvoirt de shovels rondrijden om de juiste ondulaties aan te brengen en de bomen op hun plek worden gezet, is NLadviseurs gestart met het schrijven van het beheerplan voor de nieuwe topgolfbaan Bernardus. Voorbarig? Zeker niet. Zo'n plan is nodig om ervoor te zorgen dat Bernardus ook echt wordt zoals het is bedoeld.

Auteur: Guido Hamelink, NLadviseurs

4 min. leestijd

is gegroeid, blijkt een aantal soorten niet goed te willen groeien. Dit zijn over het algemeen eiken en beuken, in tegenstelling tot wilgen en populieren, die het een beetje té goed lijken te doen. Ook aangeslagen zijn de wilgen en elzen in de oever: die groeien pijlsnel, maar niet op de goede plek.

Na 40 jaar zijn de bomen ouder geworden en de snelgroeïende soorten (populieren, wilgen) nemen zichtbaar jaarlijks in vitaliteit af. Nu komt er een keerpunt in de beplanting. Als u de minder vitale snelgroeïende bomen verwijdert, vallen er gaten in de beplanting en dat geeft een rommelig beeld. De bomen die de overhand hadden moeten krijgen, zijn niet mooi uitgegroeid door jarenlange concurrentie in bosverband. Het laten staan van de snelle groeiers zorgt voor veel dood hout en daardoor voor gevaarlijke situaties op sommige locaties. Kortom, het oorspronkelijke ontwerp van de golfbaan is niet uit de verf gekomen. Hoe voorkomt u dat u in deze situatie verzeild raakt?

Waar het begint

Zodra de golfbaanarchitect de baan verlaat en de golfbaan is opgeleverd, begint voor u de uitdaging. De intensieve periode waarin de golfbaanarchitect constant bijstuurt om precies die vorming en inrichting te krijgen die hij voor ogen had, is achter de rug. Nu is het uw beurt om invulling te geven aan het beheer en daarmee aan het vervullen van het ontwerp. Het greenkeepingteam zet zich in om dat te realiseren en te conserveren. Het vastleggen van de visie op spel en natuur is daarbij een belangrijk uitgangspunt. Maar er is nog een belangrijke stap die hieraan voorafgaat: de gebiedsanalyse. Door een goede gebiedsanalyse kunt u namelijk bepalen of wat u graag wilt ook uitvoerbaar is.

Willekeurig beheer zonder een duidelijke visie, aangevuld met een tekort aan vakkennis, is het ideale recept voor het weggooien van geld. De natuur zomaar haar gang laten gaan lijkt op de korte termijn voordelig en weinig arbeidsintensief, maar leidt op de lange termijn tot een beeld dat u niet wenst. Het terugdraaien van de situatie kost dan een hoop geld en inspanning.

Dit gevaar ligt voor iedere baan op de loer. Hier volgt een voorbeeld van hoe het kan gaan. In de eerste jaren na de aanleg heeft de nieuwe beplanting nog niet echt veel massa; het oogt iel en klein. Het beeld dat de golfbaanarchitect voor ogen had toen hij het ontwerp maakte, wordt nog niet benaderd.

Na verloop van tijd, wanneer de beplanting wat

Als voorbeeld van dit onderdeel staan we even stil bij De Goyer Golf & Country Club. De Goyer is aangelegd in de jaren 1999/2000 en ontworpen door Bruno Steensels. De beplanting op de golfbaan bepaalt voor een belangrijk deel de uitstraling van het landschap, en een deel van de bomen heeft een zeer strategische positionering. Deze visie vormt het uitgangspunt. Vervolgens kijkt u wat er mogelijk is. Waar kunnen we ondergroei laten groeien en waar niet; past die rietoever nou wel of niet daar in de zichtlijn; hoe meten we welke speelkwaliteit er bedoeld was?

Wil de hoofdgreenkeeper Peter Schalk een goede keuze kunnen maken, dan doet hij dat op basis van het beheerplan. Zo geeft het beheerplan richting en verzekert het hem ervan dat de baan wordt en blijft zoals het is bedoeld.

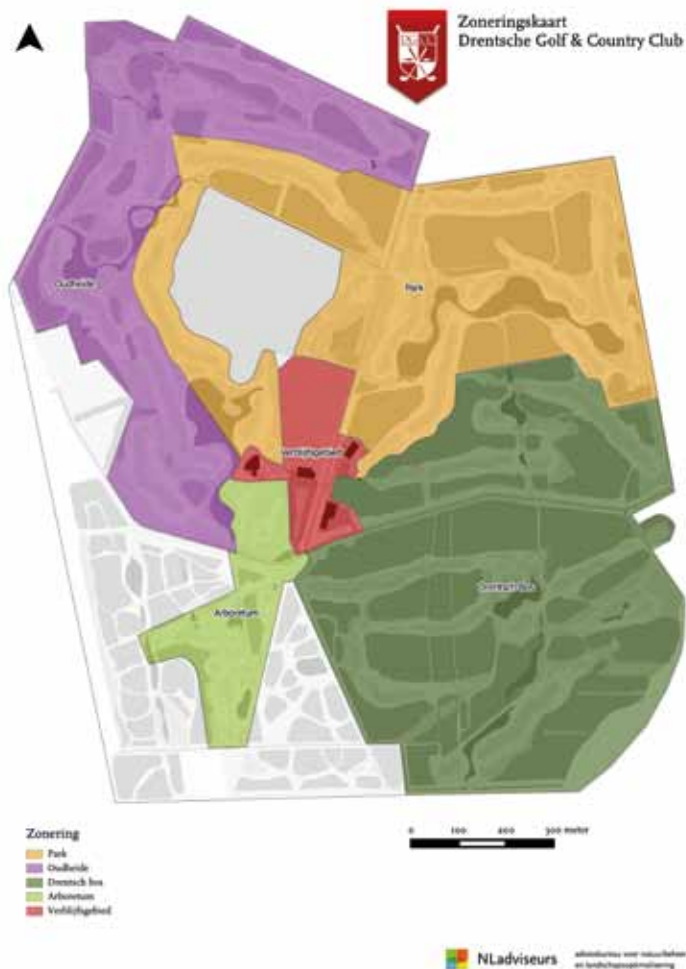
ACHTERGROND

Beheerplannen zijn er in allerlei soorten en maten. Veel facilitair managers kennen het meerjarenonderhoudsplan, als beheerplan waarin voor een periode van ca. tien jaar alle te verwachten onderhoudswerkzaamheden worden beschreven: 'in 2019 kozijnen schilderen tweede verdieping, 2020 groot onderhoud cv-installatie' etc. Naast een opsomming en planning van werkzaamheden komt er zicht op de te verwachten kosten en dus de in te boeken reserveringen. Deze concrete plannen voorkomen vervelende verrassingen ('de cv-ketel heeft het begeven, wat nu?') en achterstallig onderhoud. Denk aan houtrot door achterstallig schilderwerk. Met een goed plan weten mensen wat ze kunnen verwachten ('volgend jaar is mijn verdieping aan de beurt') en kunnen derden zien dat er verantwoord wordt gehandeld. Beheerplannen voor golfbanen vertonen dus weliswaar gelijkenissen, maar kijken ook af, omdat het veelal gaat over levende materialen.

De natuur zomaar haar gang laten gaan lijkt voordelig, maar leidt op de langere termijn tot een ongewenst beeld

Hoe stel je zo'n plan op?

Een beheerplan bestaat uit drie thema's: weet wat je hebt, weet waar je naartoe wilt en weet wat je moet doen om daar te komen. Als een van deze drie ontbreekt, ontstaat er al snel onduidelijkheid: 'we willen graag een roodzwem rough, maar we hebben geen flauw idee hoe we dat voor elkaar krijgen'... daarmee schiet je niet veel op. Maar ook als je heel goed weet wat je wilt doen zonder goed zicht op de uitgangssituatie, levert dat problemen op. Denk aan onrealistische verwachtingen vanwege de bodemopbouw of een tekort aan boomsoortendiversiteit, waardoor ziekten zoals essentaksterfte niet zijn op te vangen. Veldonderzoek en bureaustudie staan aan de basis van ieder beheerplan. Het is voor de schrijvers van

Beheerkaart

het plan belangrijk om het gebied te kennen en te 'begrijpen'. Dat heeft betrekking op inzicht in de relatie tussen bodem, plant en dier, maar ook in wet- en regelgeving. Informatie over bodem, (oppervlakte)water, cultuurhistorie, eigendomssituaties, wettelijke kaders en natuurwaarden zal allereerst op basis van beschikbare bronnen worden onderzocht. Ontbreekt het aan informatie over het terrein, dan worden er inventarisaties uitgevoerd. Afhankelijk van de gewenste richting wordt er meer of minder ingezoomd op beplanting, oevers, spelonderdelen etc.

Waar werken we naartoe? Welke eindbeelden worden er beoogd? Op basis van een verdeling van het terrein in beheertypen zoals greens, tees, bos, kan er per hoofdgroep een beschrijving worden gemaakt van eindbeelden. Het zal opvallen dat het sterk wisselt per beheertype of er behoefte is aan uniformiteit (iedere green heeft dezelfde speeleigenschappen) of juist aan diversiteit (niet alle bosvakken hebben hetzelfde karakter, maar zijn in een bepaalde diversiteit opgebouwd).

Een dergelijke beschrijving moet zo zijn opgesteld dat hij ook kan worden gebruikt om de voortgang te monitoren en meten.

Het vertalen van deze streefbeeld naar maatregelen kan vrij eenvoudig. Snoeien, dunnen, maaien, schonen, dat is allemaal nodig om te werken aan een mooie golfbaan. Een exacte werkplanning en het aanwijzen van de locaties zijn belangrijke detailleringen die vaak in een werkplan worden opgenomen.

Stevige basis

Een beheerplan vormt de basis voor planvorming en beheer op de moderne golfbaan. Zoals het golfbaanontwerp de basis legt onder de inrichting, zo legt het beheerplan de basis onder het beheer. Het een kan dus niet zonder het ander. Daarvan zijn ze zich op Cromvoirt terdege bewust. En omdat dit de mooiste golfbaan van Nederland moet worden en blijven, stippelen ze nu al een route uit om daar te komen. Een route die NLadviseurs voor hen vastlegt in een realistisch beheerplan.

Guido Hamelink

Be social

Scan of ga naar:

www.Greenkeeper.nl/artikel.asp?id=9-7349